

'Çocuk yaşta zorla evlilikler hâlâ yaygın'

[milliyet.com.tr/gundem/cocuk-yasta-zorla-evlilikler-hala-yaygin-6856452](https://www.milliyet.com.tr/gundem/cocuk-yasta-zorla-evlilikler-hala-yaygin-6856452)

Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği (CEİD), Türkiye'deki toplumsal cinsiyet eşitsizliğini raporladı.

13.11.2022 - 07:00 | Son Güncellenme: 13.11.2022 - 07:01

MELTEM GÜNEŞ Ankara - Avrupa Birliği (AB) Türkiye Delegasyonu tarafından desteklenen, CEİDizler Projesi kapsamında, Türkiye'de Cinsiyet Eşitliğini İzleme Raporu 2021-2022'nin tanıtım programında konuşan CEİD Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Gülay Toksöz, "Kovid sonrası dönemde istihdamın erkekler için kısmen iyileştiğini ama kadınlar için düşük kalmaya devam ettiğini görüyoruz. Dikkat çekici husus; çalışmak isteyen ama iş aramayan kadın kitlesinin büyümesi oldu. Var olan ekonomik yapı içinde iş bulamayacaklarını düşündükleri için hiç iş aramaya bile kalkışmayan geniş bir kadın kitlesi var" dedi.

İstihdamda ciddi düşüş

Prof. Dr. Toksöz, Türkiye'deki izleme çalışmalarını, eşitlik, ayrımcılık yapmama, insan onuruna saygı gibi normlar temelinde ele aldıklarını söyleyerek, "Türkiye'nin taahhüt ettiği başta Anayasa'da olmak üzere çeşitli kanunlarda da yer alan eşitlik normuna ne kadar uygun davrandığını, iktidarların icraatlarıyla ortaya koymaya çalışıyoruz" diye konuştu.

Raporun ilk bölümünde sivil toplum örgütlerinin alana ilişkin değerlendirmelerinin yer aldığını aktaran Toksöz, Kovid-19 koşullarının hem kadına yönelik şiddet, hem cinsel temelli şiddet, hem de üreme sağlığı alanında sunulan hizmetler noktasında büyük

sorunlara yol açtığını ifade etti. Toksöz, Kovid 19'a bağlı ekonomik kapanmanın, genel olarak kadın ve erkek istihdamında ciddi bir düşüşü getirdiğini hatırlatarak, "Kovid sonrası dönemde istihdamın erkekler için kısmen iyileştiğini ama kadınlar için düşük kalmaya devam ettiğini görüyoruz. Dikkat çekici bir husus; çalışmak isteyen ama iş aramayan kadın kitlesinin büyümesi oldu. Çünkü var olan ekonomik yapı içinde iş bulamayacaklarını düşündükleri için hiç iş aramaya bile kalkışmayan geniş bir kadın kitlesi var. Bu tabii ki çalışma hakkından yoksunluk, yaşamını bağımsızca sürdürebilecek bir gelirden yoksunluk anlamına geliyor" dedi. Toksöz, sivil toplum örgütlerinin alan çalışmalarına göre, LGBTi+ bireylere yönelik baskı ve hak ihlallerinde artış yaşandığını ifade etti.

'Sadece 5'inde var'

CEİDizler Proje Direktörü Ülker Şener de, raporda ele alınan bir diğer başlık olan 30 büyükşehir belediyesinin toplumsal cinsiyet eşitliği çerçevesinde değerlendirilmesine ilişkin bilgi verdi. Şener, "Büyükşehir belediyeleri tarafından sunulan bakım ve destek hizmetleri çerçevesinde baktık. Çünkü bu bakım ve destek hizmetleri özellikle kadınların güçlenmesi ve yükünün azaltılması anlamında önemli. Sadece cinsiyet rolleri nedeniyle engelli, yaşlı, çocuk bakımı kadınların sorumluluğunda görülüyor" diye konuştu. Şener, aralarında Ankara, Adana, Balıkesir, Hatay, İstanbul, İzmir, Kayseri'nin olduğu 30 büyükşehir belediyesinin 12'sinde kadın danışma merkezinin olduğunu; 11'inin sığınmaevi hizmeti verdiğini dile getirdi. Şener, çocuklara yönelik kreş ve gündüz bakımevi hizmeti veren 14 büyükşehir belediyesinin olduğunu söyledi.

Raporu hazırlayan isimlerden Reyhan Karababa ise, kamuda yapılan çalışma ve düzenlemeleri toplumsal cinsiyet açısından değerlendirerek, Aile ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın "Kadının Güçlenmesi Programı'na bakanlık bütçesinden çok sınırlı kaynak tahsis ettiği belirtti.

CEİD Yönetim Kurulu Üyesi Emel Memiş, CEİD'in ilk kez bu yıl hazırladığı Hak Temelli Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Endeksi'ne ilişkin bilgi vererek, "Kavramsal olarak hak temelli izlemeye katkıda bulunacak bir endekse ihtiyacımız vardı. Amaç, toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılığın önlenmesine yönelik çalışmalarda kolay yorumlanabilen bir ölçüm ve uluslararası alanda karşılaştırılabilir olması, Türkiye'nin yerini göstermesi" dedi. CEİD Yönetim Kurulu Üyesi Hilal Arslan da, veri temelli savunuculuğun önemine vurgu yaptı. Arslan, merkezi idarenin paylaştığı verilerin giderek azaldığını ve karşılaştırılabilirliğin giderek güçleştiğini söyledi. Arslan, gündelik hayatta oldukça fazla yer alan dijital şiddetin yaygınlığı üzerine de bir araştırma yapılması gerektiğini dile getirdi.

'Kadınlar iyi yaşam imkanlarından yoksun'

Raporda öne çıkan tespitler şöyle:

- Temel hak olan şiddetsiz yaşam hakkından Türkiye'deki kadınlar yeterince yararlanamıyor.
- Çocuk yaşta, erken ve zorla evlilikler Türkiye'de hala yaygın.

- Kadınların çoğu geceleri sokaklarda kendilerini güvende hissetmiyor.
- Kadınlar erkeklere göre çalışma hayatında daha az yer alıyor.
- Türkiye’de okul öncesi kamusal bakım hizmetlerinin yetersizliği ücretsiz veya düşük ücretli kreş sayısının azlığı kadınları iş aramaktan alıkoyuyor.
- Türkiye kadınların kararlara katılım oranında, OECD ülkeleri ile karşılaştırıldığında son üç ülke arasında.
- Kadınlar ekonomik kaynaklara erişemiyorlar, iyi ve yeterli yaşam imkanlarından yoksunlar.
- Belediyelerin stratejik planları toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı değil.
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı toplumsal cinsiyet eşitliği normunu dikkate almıyor, politikalarını aile merkezli yürütüyor.

Sizin İçin Seçtiklerimiz